



Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 5. heinäkuuta 2023
(OR. en)

11488/23

LIMITE

COLAC 82
POLCOM 147
SERVICES 28
FDI 16

Toimielinten välinen asia:
2023/0260 (NLE)

EHDOTUS

Lähtettäjä: Euroopan komission pääsihteeri, allekirjoittajana johtaja Martine
DEPREZ

Saapunut: 5. heinäkuuta 2023

Vastaanottaja: Thérèse BLANCHET, Euroopan unionin neuvoston pääsihteeri

Kom:n asiak. nro: COM(2023) 432 final

Asia: Ehdotus NEUVOSTON PÄÄTÖKSEKSI Euroopan unionin ja sen
jäsenvaltioiden sekä Chilen tasavallan välisen laajennetun
puitesopimuksen tekemisestä Euroopan unionin puolesta

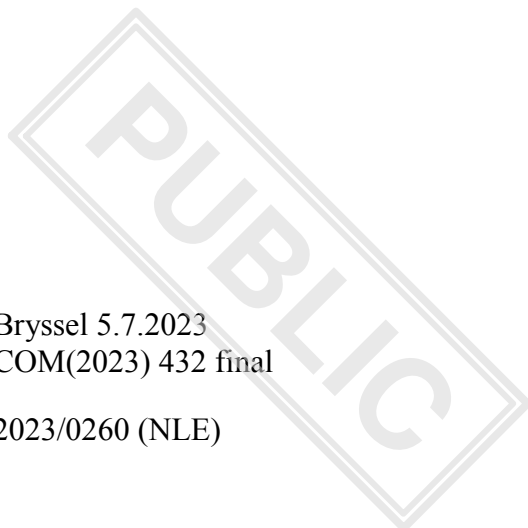
Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja COM(2023) 432 final.

Liite: COM(2023) 432 final



Bryssel 5.7.2023
COM(2023) 432 final

2023/0260 (NLE)



Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden sekä Chilen tasavallan välisen laajennetun puitesopimuksen tekemisestä Euroopan unionin puolesta

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

• Ehdotuksen perustelut ja tavoitteet

Oheinen ehdotus on oikeudellinen väline, jolla annetaan valtuutus Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden sekä Chilen tasavallan välisen laajennetun puitesopimuksen, jäljempänä 'laajennettu puitesopimus', tekemiseen.

Poliittisesta näkökulmasta Chilen tasavallan, jäljempänä 'Chile', kanssa tehtävä laajennettu puitesopimus on merkittävä askel kohti Euroopan unionin aseman vahvistamista Etelä-Amerikassa demokratian ja ihmisoikeuksien kaltaisten yhteisten ja yleismaailmallisten arvojen pohjalta. Se helpottaa poliittisen, alueellisen ja kansainvälisen yhteistyön kehittämistä kahden samanmielisen kumppanin välillä. Laajennetun puitesopimuksen täytäntöönpano tuo käytännön etuja molemmille osapuolille ja luo perustan Euroopan unionin laajempien poliittisten etujen ajamiselle.

Euroopan unionin, jäljempänä 'EU', ja Chilen väliset suhteet perustuvat tällä hetkellä Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden sekä Chilen väliseen assosiaatiosopimukseen, jäljempänä 'assosiaatiosopimus', joka tuli voimaan 1. maaliskuuta 2005 (ja jota sovellettiin väliaikaisesti 1. helmikuuta 2003 alkaen)¹.

Maailma on muuttunut merkittävästi sen jälkeen, kun nykyinen assosiaatiosopimus allekirjoitettiin 20 vuotta sitten. Laajennetulla puitesopimuksella vastataan näihin muutoksiin ja uusiin globaaleihin haasteisiin. Assosiaatiosopimusta päivitetään aikana, jolloin Chile sekä EU:n yhteiskunnat ja taloudet kohtaavat ennennäkemättömiä maailmanlaajuisia haasteita Venäjän hyökättyä Ukrainaan. Sodan seuraukset, kuten maailmanlaajuinen inflaatio, toimitusketjujen häiriöt ja energiakriisi, ovat tuoneet esiin kiireellisen tarpeen vahvistaa molempia osapuolia hyödyttäviä siteitä keskeisiin samanmielisiin liittolaisiin energiasiirtymän nopeuttamiseksi, strategisten toimitusketjujen vahvistamiseksi ja hankintalähteiden monipuolistamiseksi.

Euroopan komissio hyväksyi vuonna 2006 Globaali Eurooppa -strategian, jolla on uudistettu EU:n kauppapolitiikkaa ja pyritty syventämään kauppasopimukseen perustuvaa yhteistyötä. EU on tehnyt sopimuksia alueen muiden valtioiden kanssa (kauppasopimuksen Kolumbian, Ecuadorin ja Perun kanssa sekä assosiaatiosopimuksen Keski-Amerikan kanssa) ja alueen ulkopuolella muun muassa Kanadan, Japanin, Uuden-Seelannin, Singaporen ja Vietnamin kanssa.

Chile on allekirjoittanut 26 vapaakauppasopimusta 64 maan kanssa, mukaan lukien Yhdysvallat (2004), Kiina (2006) ja Japani (2007). Chile liittyi myös Tyynenmeren allianssiin ja Tyynenmeren kumppanuuteen (uudelta nimeltään kattava ja edistyksellinen Tyynenmeren kumppanuussopimus).

Edellä mainitut kansainväliset sopimukset ulottuvat useilla aloilla paljon nykyisen EU:n ja Chilen välisen assosiaatiosopimuksen tavoitteita ja soveltamisalaa pidemmälle. Tämän vuoksi molemmat osapuolet ilmaisivat kiinnostuksensa assosiaatiosopimuksen nykyaikaistamiseen poliittisten ja taloudellisten suhteidensa parantamiseksi sekä yhteistyön ja kaupan syventämiseksi.

EU:n ja Chilen johtajat sopivat Santiagossa 26. ja 27. tammikuuta 2013 järjestetyn EU–CELAC-huippukokouksen yhteydessä pitämässään kokouksessa, että heidän olisi tarkasteltava mahdollisuuksia nykyaikaistaa 10 vuotta voimassa ollutta assosiaatiosopimusta.

¹ EYVL L 26, 31.1.2003.

Kuudes EU–Chile-assosiaationeuvosto hyväksyi huhtikuussa 2015 yhteisen työryhmän perustamisen assosiaatiosopimuksen nykyaikaistamista varten. Työryhmän oli tarkoitus tehdä selvitystyötä ja arvioida tavoitetasoa neuvottelujen aloittamiseksi sopimuksen uudistamisesta kaikilla aloilla. Työryhmä jaettiin kahteen alaryhmään, joista yksi tarkasteli poliittisia ja yhteistyötä koskevia kysymyksiä ja toinen kauppaaan liittyviä asioita. Alaryhmät päättivät työnsä 31. tammikuuta 2017 kokoontuneen 14. EU–Chile-assosiaatiokomitean yhteydessä.

Neuvosto hyväksyi 13. marraskuuta 2017 päätöksen Euroopan komission ja unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan valtuuttamisesta aloittamaan Chilen kanssa neuvottelut korvaavasta nykyaikaistetusta assosiaatiosopimuksesta².

Neuvottelut käynnistettiin virallisesti 16. marraskuuta 2017. Neuvottelujen yhteydessä kuultiin neuvoston Latalaisen Amerikan ja Karibian työryhmää. Kauppaa koskevista sopimuksen osista kuultiin kauppapoliittista komiteaa. Euroopan parlamentille on tiedotettu neuvottelujen tuloksesta.

EU ja Chile saivat neuvottelut päätökseen 9. joulukuuta 2022 Brysselissä. EU:n ja Chilen nykyisen assosiaatiosopimuksen nykyaikaistamiseen liittyy kaksi oikeudellista välinettä:

1. tämän ehdotuksen liitteenä oleva laajennettu puitesopimus, johon sisältyy a) poliittinen ja yhteistyötä koskeva pilari sekä b) kaupan ja investointien pilari (johon sisältyy investointisuoja koskevia määräyksiä); ja
2. Euroopan unionin ja Chilen tasavallan välinen väliaikainen kauppasopimus, jäljempänä 'väliaikainen kauppasopimus', joka kattaa kaupan ja investointien vapauttamisen. Väliaikaisen kauppasopimuksen soveltaminen päättyy, kun laajennettu puitesopimus tulee voimaan.

Laajennettu puitesopimus sisältää EU:n vakiolausekkeet ihmisoikeuksista, Kansainvälisestä rikostuomioistuimesta, joukkotuhoaseista, pienaseista ja kevyistä aseista sekä terrorismin torjunnasta. Se kattaa myös yhteistyön muun muassa seuraavilla osa-alueilla: terveys, ympäristö, ilmastonmuutos, kansainvälinen valtamerten hallinnointi, energia, verotus, koulutus ja kulttuuri, työmarkkinat, työllisyys- ja sosiaalasiat, tiede ja teknologia sekä liikenne. Laajennetussa puitesopimuksessa käsitellään myös oikeusalan yhteistyötä, oikeusvaltioperiaatetta, rahanpesua ja terrorismin rahoitusta sekä järjestäytyneitä rikollisuutta ja korruptiota. Laajennetun puitesopimuksen kauppaa koskevalla osalla laajennetaan kahdenvälisen kaupan nykyisten puitteiden soveltamisalaa ja mukautetaan sopimusta uusiin maailmanlaajuisiin poliittisiin ja taloudellisiin haasteisiin, EU:n ja Chilen kumppanuuden nykytilaan sekä EU:n ja Chilen tahoillaan hiljattain tekemien kauppasopimusten ja käymien neuvottelujen tavoitetasoon.

Sopimuksella luodaan institutionaalinen kehys, joka koostuu yhteisneuvostosta, sekakomiteasta, alakomiteoista ja muista yhteisneuvostoa avustavista elimistä. Sopimuksessa vahvistetaan velvoitemekanismi sitä varten, jos toinen osapuoli ei täytä laajennetussa puitesopimuksessa määritettyjä velvoitteitaan.

Väliaikainen kauppasopimus ehdotetaan allekirjoitettavaksi ja tehtäväksi samanaikaisesti laajennetun puitesopimuksen kanssa. Kun väliaikainen kauppasopimus on tehty, se tulee voimaan ja on voimassa, kunnes laajennettu puitesopimus tulee voimaan. Tämä ehdotus koskee oikeudellista välinettä, jolla laajennettu puitesopimus tehdään.

² JOIN/2017/019 final.

- **Yhdenmukaisuus muiden alaa koskevien politiikkojen säännösten kanssa**

Laajennettu puitesopimus vastaa täysin EU:n yleistä visiota sen kumppanuudesta Latinalaisen Amerikan ja Karibian alueen kanssa. Visio on esitetty 17. huhtikuuta 2019 hyväksytyssä yhteisessä tiedonannossa Euroopan parlamentille ja Euroopan unionin neuvostolle ”Latinalainen Amerikka ja Karibian alue: yhteistyötä yhteisen tulevaisuuden hyväksi”. Puitesopimus on myös Euroopan komission vuoden 2023 työohjelman (”Vahvempi Eurooppa maailmannäyttämöllä”) mukainen.

Lisäksi laajennetun puitesopimuksen kauppaa ja investointeja koskeva osa on täysin lokakuussa 2015 hyväksytyyn ”Kaikkien kauppa” -strategian mukainen, sillä siinä kauppa- ja investointipolitiikka kytketään taloudellisten etujen lisäksi eurooppalaisiin ja universaaleihin normeihin ja arvoihin ja siinä painotetaan enemmän kestäväää kehitystä, ihmisoikeuksia, veronkiertoa, kuluttajansuojaa sekä vastuullista ja reilua kauppaa.

Laajennettu puitesopimus tarjoaa nykyaikaistetun ja kattavan oikeudellisen kehyksen EU:n ja Chilen välisille suhteille ja korvaa nykyisen assosiaatiosopimuksen, mukaan lukien sen institutionaalisten elinten myöhemmin tekemät päätökset. EU ja Chile ovat vuosien mittaan tehneet useita kahdenvälisiä alakohtaisia sopimuksia, kuten viinien ja väkevien alkoholijuomien nimitysten vastavuoroisesta tunnustamisesta ja suojaamisesta Brysselissä allekirjoitetun viinien kauppaa koskevan sopimuksen sekä väkevien alkoholijuomien ja maustettujen juomien kauppaa koskevan sopimuksen, jäljempänä yhdessä ’viinejä ja tislattuja alkoholijuomia koskevat sopimukset’. Aiemmin assosiaatiosopimuksen liitteinä olleet viinejä ja tislattuja alkoholijuomia koskevat sopimukset³ on sisällytetty laajennettuun puitesopimukseen.

- **Yhdenmukaisuus unionin muiden politiikkojen kanssa**

Laajennettu puitesopimus on täysin yhdenmukainen Euroopan unionin politiikkojen kanssa, eikä se edellytä EU:n millään säänneltyllä alalla muuttavan sääntöjään, säännöksiään tai standardejaan, kuten teknisiä määräyksiä ja tuotestandardeja, terveys- ja kasvinsuojelutoimia, elintarvikkeita ja turvallisuutta koskevia säännöksiä, terveys- ja turvallisuusstandardeja tai muuntogeenisiä organismeja, ympäristönsuojelua ja kuluttajansuojaa koskevia sääntöjä.

Laajennetun puitesopimuksen täytäntöönpano auttaa EU:ta saavuttamaan vihreän kehityksen ohjelman tavoitteensa ja edistää oikeudenmukaista ja osallistavaa vihreää ja digitaalista siirtymää, mukaan lukien Global Gateway -strategian toteuttaminen, koska sopimukseen sisältyy kauppaa ja kestäväää kehitystä koskeva luku, joka yhdistää laajennetun puitesopimuksen kestäväää kehitystä koskeviin EU:n yleisiin tavoitteisiin ja tavoitteisiin työvoiman, ympäristön ja ilmastonmuutoksen aloilla.

Lisäksi laajennettuun puitesopimukseen ja väliaikaiseen kauppasopimukseen liitetään kauppaa ja kestäväää kehitystä koskeviin määräyksiin liittyvät yhteiset julkilausumat, joissa linjataan, että osapuolet aloittavat väliaikaisen kauppasopimuksen tultua voimaan kyseisen sopimuksen kauppaa ja kestäväää kehitystä koskevien näkökohtien virallisen tarkasteluprosessin, jotta voidaan tarvittaessa harkita sellaisten lisämääräysten sisällyttämistä sopimukseen, joita Euroopan unioni tai Chile saattaa pitää tärkeinä esimerkiksi oman sisäpoliittisen kehityksensä ja viimeaikaisten kansainvälisten sopimuskäytäntöidensä vuoksi. Tällaiset lisämääräykset voivat liittyä erityisesti kauppaa ja kestäväää kehitystä koskevan luvun täytäntöönpanomekanismin tehostamiseen, mukaan lukien mahdollisuus soveltaa noudattamista koskevaa vaihetta, ja asianmukaisesti vastatoimiin viimeisenä keinona. Osapuolet ottavat huomioon, että Euroopan unioni ja Chile harkitsevat myös mahdollisuutta

³ Sopimuksia muutettiin vuosina 2005, 2006, 2009 ja viimeksi 2022 (EUVL C 287, 28.7.2022, s. 19).

sisällyttää Pariisin ilmastopimus sopimusten olennaiseksi osaksi myöhemmässä vaiheessa, sanotun kuitenkaan rajoittamatta tarkastelun tuloksia.

Lisäksi laajennetussa puitesopimuksessa turvataan kaikilta osin julkiset palvelut ja varmistetaan viranomaisten oikeus sääntelyyn yleisen edun nimissä. Ne kuuluvat sopimuksen peruseriaatteisiin.

Tutkimus- ja innovointiyhteistyö on syyskuussa 2002 allekirjoitetun ja tammikuussa 2007 voimaan tulleen Euroopan yhteisön ja Chilen tasavallan välisen tiede- ja teknologiayhteistyötä koskevan sopimuksen mukaista.

2. OIKEUSPERUSTA, TOISSIJAISUUSPERIAATE JA SUHTEELLISUUSPERIAATE

• Oikeusperusta

Aineellinen oikeusperusta

SEUT-sopimuksen 218 artiklan 6 kohdan nojalla tehtävän päätöksen aineellinen oikeusperusta riippuu ensisijaisesti sopimuksen tarkoituksesta ja sisällöstä. Jos EU:n toimen tarkastelusta ilmenee, että sillä on kaksi tarkoitusta tai että siinä on kahdenlaisia tekijöitä, ja jos toinen näistä on yksilöitävissä pääasialliseksi tai määrääväksi tarkoitukseksi tai tekijäksi, kun taas toinen on ainoastaan liitännäinen, on oikeuskäytännön mukaan käytettävä vain yhtä oikeudellista perustaa, toisin sanoen sitä, jota pääasiallinen tai määräävä tarkoitus tai tekijä edellyttää.

Jos sen sijaan todetaan, että toimella on useampi samanaikainen tarkoitus tai siinä on useita tekijöitä, joita ei voida erottaa toisistaan ja joista mikään ei ole toiseen nähden liitännäinen, jolloin on mahdollista soveltaa useita perussopimusten määräyksiä, tällaista toimea annettaessa on poikkeuksellisesti käytettävä vastaavia eri oikeusperustoja (ks. vastaavasti tuomio 10.1.2006, komissio v. parlamentti ja neuvosto, C-178/03, EU:C:2006:4, 42 ja 43 kohta; tuomio 11.6.2014, komissio v. neuvosto, C-377/12, EU:C:2014:1903, 34 kohta; tuomio 14.6.2016, parlamentti v. neuvosto, C-263/14, EU:C:2016:435, 44 kohta; ja tuomio 4.9.2018, komissio v. neuvosto (Kazakstan), C-244/17, ECLI:EU:C:2018:662, 40 kohta).

Tässä nimenomaisessa tapauksessa laajennetulla puitesopimuksella on kaksi päätarkoitusta, ja siinä on kaksi keskeistä osatekijää, jotka kuuluvat yhteisen kauppapolitiikan, liikenteen sekä kolmansien maiden kanssa tehtävän taloudellisen, teknisen ja rahoitusyhteistyön piiriin. Ehdotetun päätöksen oikeusperustan olisi sen vuoksi oltava Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen, jäljempänä 'SEUT-sopimus', 91 artikla, 100 artiklan 2 kohta sekä 207 ja 212 artikla⁴.

Menettelyllinen oikeusperusta

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen, jäljempänä 'SEUT-sopimus', 218 artiklan 6 kohdan a alakohdan iii alakohdassa määrätään, että neuvosto tekee Euroopan parlamentin hyväksynnän saatuaan päätöksen sellaisten sopimusten tekemisestä, joissa yhteistyömenettelyjä järjestämällä luodaan erityiset institutionaaliset rakenteet.

SEUT-sopimuksen 218 artiklan 8 kohdan mukaan neuvosto tekee ratkaisunsa määräenemmistöllä lukuun ottamatta SEUT-sopimuksen 218 artiklan 8 kohdan toisessa alakohdassa lueteltuja tapauksia, joissa neuvosto tekee ratkaisunsa yksimielisesti. Koska sopimuksen tärkeimmät osatekijät ovat kauppapolitiikka, liikenne sekä kolmansien maiden

⁴ Chile ei saa julkista kehitysapua OECD:n kehitysapukomitean vuosiksi 2022 ja 2023 vahvistamien kriteerien mukaisesti.

kanssa tehtävä taloudellinen, tekninen ja rahoitusyhteistyö, äänestyssääntö tässä tapauksessa on määrääneemmistö.

- **Toissijaisuusperiaate (jaetun toimivallan osalta)**

Neuvosto hyväksyi 13. marraskuuta 2017 päätöksen Euroopan komission ja unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan valtuuttamisesta aloittamaan Chilen kanssa neuvottelut korvaavasta, nykyaikaistetusta assosiaatiosopimuksesta.

Ne laajennetun puitesopimuksen osat, jotka kuuluvat EU:n ja jäsenvaltioiden jaettuun toimivaltaan, kattavat politiikan aloja ja osia, jotka soveltuvat ulkoiseen toimintaan unionin tasolla. Niillä politiikan aloilla, joilla on toteutettu sääntelytoimia unionin tasolla, unionilla on väistämättä ulkoista toimivaltaa (SEUT-sopimuksen 3 artiklan 2 kohta). Tarkoituksenmukaisen yhteistyön aikaansaamiseksi ja vahvemman neuvotteluaseman saavuttamiseksi suhteessa Chileen on lisäksi katsottu, että unionin tason toimet olivat suotavampia kuin yksittäisten jäsenvaltioiden toimet. Sen vuoksi unionin tason toimia pidettiin tuloksellisempina kuin kansallisen tason toimia.

- **Suhteellisuusperiaate**

Tällä aloitteella edistetään suoraan unionin ulkoisen toiminnan tavoitteita sekä poliittista tavoitetta tehdä ”EU:sta vahvempi maailmanlaajuinen toimija”. Aloite vastaa EU:n globaalistrategian linjausta toimia yhdessä muiden maiden kanssa ja uudistaa ulkoisia kumppanuussuhteitamme vastuullisesti, jotta voidaan saavuttaa EU:n ulkoisen toiminnan tavoitteet. Se edistää EU:n tavoitteita, jotka koskevat kolmansien maiden kanssa käytävää kauppaa sekä taloudellista ja teknistä yhteistyötä.

Chilen kanssa tehtävää laajennettua puitesopimusta koskevat neuvottelut käytiin neuvoston antamien neuvotteluohjeiden mukaisesti. Neuvottelujen tuloksissa ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen neuvotteluohjeissa asetettujen politiikkatavoitteiden saavuttamiseksi.

- **Toimintatavan valinta**

Tämä ehdotus noudattaa Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 218 artiklan 6 kohdan a alakohtaa, jossa määrätään, että neuvosto tekee päätöksen kansainvälisestä sopimuksesta Euroopan parlamentin hyväksynnän saatuaan. Ei ole olemassa muuta oikeudellista välinettä, jota voitaisiin käyttää tässä ehdotuksessa esitetyn tavoitteen saavuttamiseksi.

3. JÄLKIARVIOINTIEN, SIDOSRYHMIEN KUULEMISTEN JA VAIKUTUSTENARVIOINTIEN TULOKSET

- **Jälkiarvioinnit/toimivuustarkastukset**

Komissio tilasi EU:n ja Chilen assosiaatiosopimuksen kauppaa koskevan osa-alueen taloudellisia vaikutuksia käsittelevän arvioinnin ”Evaluation of the Economic Impact of the Trade Pillar of the EU-Chile Association Agreement”, joka valmistui maaliskuussa 2012. Komissio tilasi EU:n ja Chilen assosiaatiosopimuksen mahdollista nykyaikaistamista koskevan ennakkoselvityksen ”Ex-ante Study of a Possible Modernisation of the EU-Chile Association Agreement”, joka valmistui helmikuussa 2017.

Näistä arvioinneista kävi ilmi, että vaikka nykyinen kauppaa koskeva pilari oli arviointihetkellä kattava, sääntöjä voitaisiin edelleen parantaa ja markkinoille pääsyä helpottaa. Niistä kävi myös ilmi, että assosiaatiosopimus on saatettava maailmankaupan kehityksen tasalle.

Lisäksi komissio tilasi Chilen kanssa tehdyn assosiaatiosopimuksen kauppaa koskevan osan nykyaikaistamista koskevien neuvottelujen tueksi kestävyysvaikutusten arvioinnin ”Sustainability Impact Assessment in Support of the Negotiations for the Modernisation of the Trade Part of the Association Agreement with Chile”, joka valmistui toukokuussa 2019.

- **Sidosryhmien kuuleminen**

Ulkopuolisten tutkimusten toimeksisaajat järjestivät useita kuulemis- ja tiedotustoimia, kuten verkkosivustoja tutkimuksiin liittyviä asiakirjoja ja toimintaa varten, sidosryhmille suunnatut verkkokyselyjä, ja henkilökohtaisia haastatteluja.

Vaikutustenarvioinnin yhteydessä kauppapolitiikan pääosasto kuuli nykyaikaistamiseen liittyen sidosryhmiä, kuten yrityksiä, kansalaisyhteiskunnan sidosryhmiä, kansalaisjärjestöjä, ammattiliittoja sekä toimialajärjestöjä, kauppakamareita ja muita yksityisiä tahoja. Näihin sidosryhmien kuulemisiin sisältyi erilaisia kuulemistoimia, kuten avoin julkinen verkkokuuleminen.

Nämä ulkopuoliset tutkimukset ja niiden valmistelun yhteydessä järjestetyt kuulemiset ovat olleet komissiolle erittäin arvokkaita laajennetusta puitesopimuksesta käydyissä neuvotteluissa.

Neuvottelujen aikana järjestettiin myös kokouksia, joissa kansalaisjärjestöille selvitettiin neuvottelujen etenemistä ja vaihdettiin näkemyksiä nykyaikaistamisesta.

Neuvottelujen yhteydessä kuultiin sopimuksen poliittisista ja yhteistyöhön liittyvistä näkökohdista neuvoston Latinalaisen Amerikan ja Karibian työryhmää ja kauppaan liittyvistä näkökohdista kauppapoliittista komiteaa, joka on SEUT-sopimuksen 218 artiklan 4 kohdan mukaisesti neuvoston nimeämä erityiskomitea. Myös Euroopan parlamentille ja Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle tiedotettiin neuvottelujen etenemisestä säännöllisesti kansainvälisen kaupan valiokunnan (INTA) ja erityisesti sen Chileä käsittelevän seurantaryhmän ja ulkoasiainvaliokunnan kautta. Neuvottelujen tuloksena syntyneitä tekstejä toimitettiin koko prosessin ajan molemmille toimielimille.

- **Asiantuntijatiedon keruu ja käyttö**

EU:n ja Chilen välisen vapaakauppasopimuksen täytäntöönpanoa koskevan jälkiarvioinnin ”Ex-post evaluation of the implementation of the EU-Chile Free Trade Agreement” toteutti ulkopuolinen toimeksisaaja ITAQA SARL.

EU:n ja Chilen välisen assosiaatiosopimuksen mahdollista nykyaikaistamista koskevan ennakkoselvityksen ”Ex ante Study of a Possible Modernisation of the EU-Chile Association Agreement” toteutti ulkopuolinen toimeksisaaja Ecorys-Case.

Kestävään kehitykseen liittyvien vaikutusten arvioinnin ”Sustainability Impact Assessment (SIA) in support of the negotiations for the modernisation of the trade pillar of the Association Agreement with Chile” toteutti ulkopuolinen toimeksisaaja BKP Development Research & Consulting⁵.

- **Vaikutustenarviointi**

Ehdotusta tuki myös toukokuussa 2017 julkaistu vaikutustenarviointi⁶, josta annettiin myönteinen lausunto (SWD/2017/0173 final).

⁵ https://policy.trade.ec.europa.eu/analysis-and-assessment/sustainability-impact-assessments_fi#chile

⁶ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52017SC0173>

Vaikutustenarvioinnissa todettiin, että kattavista neuvotteluista olisi hyötyä sekä EU:lle että Chilelle. Tällaisia hyötyjä olivat BKT:n, hyvinvoinnin ja viennin kasvu, työllisyyden, sekä heikommin koulutettujen että ammattitaitoisten työntekijöiden palkkojen ja kilpailukyvyn paraneminen sekä EU:n ja Chilen aseman vahvistuminen muihin maailmanlaajuisiin kilpailijoihin nähden. Kestävää kehitystä koskevien määräysten sisällyttäminen sopimukseen vaikuttaisi myönteisesti myös ihmisoikeuksien edistämiseen ja kunnioittamiseen sekä Kansainvälisen työjärjestön (ILO) asettamien työelämän keskeisimpien normien tehokkaaseen täytäntöönpanoon.

Lisäksi neuvottelujen aikana tehdyssä kestävään kehitykseen liittyvien vaikutusten arvioinnissa esitetään kattava arvio mahdollisista taloudellisista, sosiaalisista ja ympäristövaikutuksista, joita laajennetun puitesopimuksen mukaisen kaupan vapauttamisen lisääntymisestä EU:ssa ja Chilessä voi aiheutua. Kestävään kehitykseen liittyvien vaikutusten arvioinnissa tarkastellaan myös nykyaikaistamisen mahdollisia vaikutuksia ihmisoikeuksiin sekä valmistusteollisuuteen, maatalouteen ja palvelualoihin.

EU ja Chile ovat neuvotelleet kunnianhimoisen sopimuksen, joka vastaa tasoltaan viimeisimpiä kauppasopimuksia, kuten CETA sekä Japanin ja Uuden-Seelannin kanssa tehdyt kauppasopimukset. Sopimus avaa uusia mahdollisuuksia kaupalle ja investoinneille molemmilla markkinoilla ja tukee työpaikkoja EU:ssa.

Laajennetulla puitesopimuksella muun muassa poistetaan suurin osa tulleista ja laajennetaan pääsyä julkisiin hankintasopimuksiin, avataan palvelumarkkinat, tarjotaan sijoittajille ennakoitavissa olevat toimintaedellytykset ja autetaan estämään EU:n innovaatioiden ja perinteisten tuotteiden laitonta jäljentämistä. Laajennettu puitesopimus sisältää myös takuut, joilla varmistetaan, että taloudellista hyötyä ei saada perusoikeuksien, sosiaalinenormien, viranomaisten sääntelyoikeuden, ympäristönsuojelun tai kuluttajien terveyden ja turvallisuuden kustannuksella.

- **Sääntelyn toimivuus ja yksinkertaistaminen**

Laajennettuun puitesopimukseen ei sovelleta REFIT-ohjelman menettelyjä. Sopimus sisältää kuitenkin puitteet yksinkertaistetuille kauppaa- ja investointimenettelyille sekä vienti- ja investointikustannusten alentamiselle, minkä ansiosta se lisää pienten ja keskisuurten yritysten kauppaa- ja investointimahdollisuuksia. Odotettavissa olevia hyötyjä ovat avoimuuden lisääntyminen, teknisten sääntöjen, vaatimustenmukaisuutta koskevien velvoitteiden, tullimenettelyjen ja alkuperäsääntöjen keventyminen, teollis- ja tekijänoikeuksien ja maantieteellisten merkintöjen suojelun parantuminen, investointisuoja ja julkisiin hankintamenettelyihin osallistumisen helpottuminen. Lisäksi sopimuksessa on erillinen luku, jonka tarkoituksena on auttaa pk-yrityksiä maksimoimaan sopimuksesta saatavat hyödyt.

- **Perusoikeudet**

Ehdotuksella ei ole vaikutuksia perusoikeuksien suojeluun unionissa.

4. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Nykyaikaistetun sopimuksen kauppaa koskevalla osalla on vähäinen kielteinen vaikutus EU:n talousarvion tullituloihin, koska tulleja poistetaan. Välillisiä positiivisia vaikutuksia on odotettavissa arvonlisäveroon ja bruttokansantuloon perustuvien tulojen kasvusta.

5. LISÄTIEDOT

• Toteuttamissuunnitelmat, seuranta, arviointi ja raportointijärjestelyt

Laajennettuun puitesopimukseen sisältyy institutionaalisia määräyksiä, joilla perustetaan yhteisiä elimiä seuraamaan jatkuvasti sopimuksen täytäntöönpanoa, toimivuutta ja vaikutuksia.

Institutionaalinen rakenne koostuu yhteisneuvostosta ja sekakomiteasta sekä sopimuksen nojalla perustetusta kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön alakomiteasta. Yhteisneuvosto tai sekakomitea voi perustaa muita alakomiteita tai elimiä hoitamaan tiettyjä tehtäviä tai käsittelemään tiettyjä aiheita. Sekakomitea avustaa yhteisneuvostoa sen tehtävien hoitamisessa ja valvoo kaikkien laajennetun puitesopimuksen nojalla perustettujen alakomiteoiden ja muiden elinten työtä.

Laajennetun puitesopimuksen kauppaa ja investointeja koskevan osan institutionaalisissa määräyksissä vahvistetaan laajennetun puitesopimuksen täytäntöönpanoa ja soveltamista jatkuvasti seuraavien yhteisneuvoston ja sekakomitean toiminta ja tehtävät. Kauppaan ja investointeihin liittyvistä asioista keskusteltaessa yhteisneuvosto ja sekakomitea kokoontuvat kauppakokoonpanossa.

• Selittävät asiakirjat (direktiivien osalta)

Ei sovelleta.

• Ehdotukseen sisältyvien säännösten yksityiskohtaiset selitykset

Laajennetulla puitesopimuksella laajennetaan nykyisen kahdenvälisen kehyksen soveltamisalaa ja mukautetaan sopimusta uusiin maailmanlaajuisiin poliittisiin ja taloudellisiin haasteisiin, EU:n ja Chilen välisen kumppanuuden nykytilaan sekä EU:n ja Chilen hiljattain tekemien sopimusten ja käymien neuvottelujen tavoitetasoon.

Laajennetulla puitesopimuksella luodaan johdonmukainen, kattava ja ajantasainen oikeudellisesti sitova kehys EU:n ja Chilen välisille suhteille. Sopimuksella lujitetaan kumppanuutta, vahvistetaan poliittista vuoropuhelua sekä syvennetään ja tehostetaan yhteistyötä yhteisen edun mukaisissa kysymyksissä. Samalla laajennettu puitesopimus edistää kauppaa ja investointeja laajentamalla ja monipuolistamalla talous- ja kauppasuhteita.

Laajennettuun puitesopimukseen sisältyy myös kansalaisyhteiskunnan kuulemismekanismi, joka on ulotettu koskemaan koko sopimusta, jotta molempien osapuolten kansalaisyhteiskuntaa voidaan kuulla kaikista sopimuksen määräyksistä.

Laajennettu puitesopimus on jaettu neljään osaan. Sopimuksen tavoitteet ja yleiset periaatteet esitetään I osassa (Yleiset periaatteet ja tavoitteet). Demokratian periaatteiden, ihmisoikeuksien, perusvapauksien ja oikeusvaltioperiaatteen kunnioittamista sekä joukkotuhousoseiden leviämisen estämistä koskevan lausekkeen kunnioittaminen ovat sopimuksen olennaisia osia.

Sopimuksen II osassa (Poliittinen vuoropuhelu ja yhteistyö) EU ja Chile sitoutuvat syventämään vuoropuhelua ja tekemään yhteistyötä seuraavilla aloilla:

- poliittinen vuoropuhelu, ulkopoliittikka, kansainvälinen rauha ja turvallisuus, hallintotapa ja ihmisoikeudet;
- oikeus, vapaus ja turvallisuus;
- kestävä kehitys;
- taloudellinen, sosiaalinen ja kulttuurinen kumppanuus;

- muut alat (makrotalouspolitiikka, veroasiat, kuluttajapolitiikka, kansanterveys, urheilu ja liikunta);
- valtion ja julkishallinnon nykyaikaistaminen, hallinnon hajauttaminen, aluepolitiikka ja instituutioiden välinen yhteistyö.

Siinä painotetaan monia keskeisiä kysymyksiä, kuten ympäristönsuojelua, ilmastonmuutosta, kestäväää energiaa, valtamerien hallinnointia, oikeusvaltioperiaatetta, ihmisoikeuksia ja naisten oikeuksia, vastuullista liiketoimintaa, työntekijöiden oikeuksia ja katastrofiriskien vähentämistä. Sopimuksen II osan määräykset mahdollistavat koordinoitumman yhteistoiminnan uusilla aihealoilla, kuten kansanterveys, valtion nykyaikaistaminen, muuttovirtojen hallinta, joukkotuhohaseiden leviämisen estäminen, rahanpesu, terrorismin rahoitus ja kyberrikollisuus.

Tämä johtaa vahvempaan kumppanuuteen maailmanlaajuisella tasolla esimerkiksi Agenda 2030 -toimintaohjelman, ilmastotoimien, valtamerien hallinnoinnin sekä maailmanlaajuisen demokraattiseen hallintoon ja ihmisoikeuksiin, kansainväliseen muuttoliikkeeseen, rauhaan ja turvallisuuteen liittyvien kysymysten osalta.

Sopimuksen II osa sisältää myös määräyksiä korruption torjuntaa koskevan vuoropuhelun ja yhteistyön syventämisestä. Sopimus sisältää pöytäkirjan, jossa on määräyksiä korruption torjumiseksi ja ehkäisemiseksi kaupassa ja investoinneissa.

Pöytäkirjan määräysten tavoitteena on ehkäistä kauppaa ja investointeihin vaikuttavaa korruptiota erilaisin toimenpitein, erityisesti edistämällä lahjomattomuutta yksityisellä ja julkisella sektorilla, tehostamalla sisäistä valvontaa, ulkoista tarkastusta ja tilinpäätösraportointia sekä tehostamalla kansainvälisten yleissopimusten, erityisesti korruption vastaisen Yhdistyneiden kansakuntien yleissopimuksen (UNCAC), avulla jo aloitettua korruption torjuntaa.

Osapuolet vahvistavat olevansa sitoutuneita kriminalisoimaan valtion virkamiesten korruption ja harkitsemaan yritysten korruption kriminalisoimista. Osapuolet ovat sopineet tietyistä säännöistä rahanpesun torjumiseksi.

Pöytäkirjalla edistetään myös kansalaisyhteiskunnan aktiivista osallistumista korruption ehkäisemiseen ja torjuntaan. Siinä säädetään myös kuulemismekanismista siinä tapauksessa, että korruption torjuntaa koskevien säännösten tulkinnasta tai täytäntöönpanosta on erimielisyyttä.

Sopimuksen III osaan (Kauppa ja kaupan liitännäistoimenpiteet) liittyvä EU:n ja Chilen tärkein politiikkatavoite on mukauttaa assosiaatiosopimus uusiin realiteetteihin ja luoda uusi kehys kahdenvälisille kauppa- ja investointisuhteille Chilen tai EU:n tekemien tai neuvottelemien viimeisimmän sukupolven kauppasopimusten mallilla.

Neuvotteluohjeissa asetettujen tavoitteiden mukaisesti laajennetun puitesopimuksen III osan määräyksillä:

- parannetaan maatalous- ja kalastustuotteiden viennin markkinoille pääsyä ja sääntöjä;
- yksinkertaistetaan alkuperäsääntöjä;
- nykyaikaistetaan ja yksinkertaistetaan rajamenettelyjä;
- varmistetaan kaupan ja liiketoimintaedellytysten oikeudenmukaisuus;
- varmistetaan kestävyys;
- otetaan huomioon pienten yritysten tarpeet;

- luodaan mahdollisuuksia palveluntarjoajille ja säännöt digitaaliselle kaupalle;
- edistetään investointeja;
- mahdollistetaan osallistuminen Chilen julkisiin tarjouskilpailuihin;
- parannetaan innovoinnin ja luovan työn suojaa;
- varmistetaan maatalouselintarvikkeiden turvallinen ja kestävä kauppa;
- varmistetaan, että tekniset määräykset, standardit ja vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyt ovat syrjimättömiä eivätkä luo tarpeettomia esteitä kaupalle;
- edistetään avoimuutta ja hyviä sääntelykäytänteitä;
- luodaan nykyaikaiset riitojenratkaisumenettelyt.

IV osa (Yleinen institutionaalinen kehys) sisältää yleiset ja institutionaaliset määräykset sekä loppumääräykset. Sopimuksella luodaan institutionaalinen kehys, joka koostuu yhteisneuvostosta, sekakomiteasta ja alakomiteoista. Sillä luodaan myös rakenteet kansalaisyhteiskunnan kanssa käytävää vuoropuhelua varten. Sopimuksella otetaan käyttöön menettely sitä varten, jos jompikumpi osapuoli ei täytä sopimuksesta johtuvia velvoitteitaan.

Sopimuksessa määrätään mahdollisuudesta soveltaa sopimusta väliaikaisesti joko kokonaan tai osittain. Sopimus on voimassa toistaiseksi, ja se korvaa sekä assosiaatiosopimuksen että väliaikaisen kauppasopimuksen.

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS**Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden sekä Chilen tasavallan välisen laajennetun puitesopimuksen tekemisestä Euroopan unionin puolesta**

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 91 artiklan 1 kohdan, 100 artiklan 2 kohdan, 207 artiklan ja 212 artiklan yhdessä sen 218 artiklan 6 kohdan a alakohdan kanssa,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin hyväksynnän⁷,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Neuvoston päätöksen [XX]⁸ mukaisesti Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden sekä Chilen tasavallan välinen laajennettu puitesopimus, jäljempänä 'laajennettu puitesopimus', allekirjoitettiin [XX päivänä XXX 2023] sillä varauksella, että sen tekeminen saatetaan päätökseen myöhemmin. Samana päivänä Euroopan unioni ja Chile hyväksyivät myös Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden sekä Chilen tasavallan laajennettuun puitesopimukseen sisältyvän kauppaa ja kestävästä kehitystä koskeviin määräyksiin liittyvän yhteisen julkilausuman, jäljempänä 'yhteinen julkilausuma'.
- (2) Sopimus ja yhteinen julkilausuma olisi hyväksyttävä unionin puolesta.
- (3) Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 218 artiklan 7 kohdan nojalla on aiheellista valtuuttaa komissio hyväksymään unionin puolesta kanta, joka otetaan tiettyihin sopimukseen tehtäviin muutoksiin, jotka sopimuksen 32.34 artiklan ja 8.5 artiklan 1 kohdan a alakohdan x alakohdan nojalla perustetun elimen on määrä hyväksyä yksinkertaistetussa menettelyssä sopimuksen 28.20 artiklan ja 41.7 artiklan 14 kohdan mukaisesti.
- (4) Sopimuksen 41.10 artiklan mukaisesti sopimuksella ei anneta unionissa henkilöille muita oikeuksia tai aseteta muita velvollisuuksia kuin osapuolten välille kansainvälisen julkisoikeuden mukaisesti luodut oikeudet ja velvollisuudet,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

1. Hyväksytään sopimus unionin puolesta.
2. Hyväksytään yhteinen julkilausuma unionin puolesta.
3. Sopimuksen ja yhteisen julkilausuman tekstit on liitetty tähän päätökseen.

⁷ EUVL C, , s. .

⁸ [Lisätään viite]

2 artikla

Sovellettaessa sopimuksen 28.20 artiklaa komissio hyväksyy unionin puolesta sopimuksen liitettä 28-A ja 28-B koskevat muutokset tai oikaisut.

3 artikla

Sovellettaessa sopimuksen 32.34 artiklaa ja 8.5 artiklan 1 kohdan a alakohdan x alakohtaa komissio hyväksyy unionin puolesta sopimuksen liitteen 32-C muutoksen.

4 artikla

Sovellettaessa sopimuksen 41.7 artiklan 14 kohtaa komissio hyväksyy unionin puolesta Euroopan yhteisöjen ja niiden jäsenvaltioiden sekä Chilen tasavallan 18 päivänä marraskuuta 2002 allekirjoittaman assosiaatiosopimuksen, jäljempänä 'assosiaatiosopimus', liitteessä V olevan viinien kauppaa koskevan sopimuksen, sellaisena kuin se on sisällytettynä sopimukseen, lisäysten muuttamisen.

Sovellettaessa sopimuksen 41.7 artiklan 14 kohtaa komissio hyväksyy unionin puolesta assosiaatiosopimuksen liitteessä VI olevan väkeviä alkoholijuomia ja maustettuja alkoholijuomia koskevan sopimuksen, sellaisena kuin se on sisällytettynä sopimukseen, lisäysten muuttamisen.

5 artikla

Valtuutetaan komissio nimeämään yksi tai useampi henkilö tekemään unionin puolesta sopimuksen 41 luvun 41.5 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu ilmoitus osoitukseksi siitä, että unioni sitoutuu noudattamaan sopimusta.

6 artikla

Tämä päätös tulee voimaan [...] päivänä sen jälkeen, kun se on hyväksytty.

Tehty Brysselissä

*Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja*